

ВИКОРИСТАННЯ ВЕБ-КВЕСТІВ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

THE APPLICATION OF WEB-QUESTS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGE TO STUDENTS OF NON-LANGUAGE SPECIALTIES

Інформатизація вітчизняної освіти є однією з ключових вимог чинної освітньо-нормативної документації. Це зумовило виникнення відповідної тенденції, що реалізувалася спочатку у використанні педагогами та студентами закладів вищої освіти електронних медіафайлів (текстових, графічних, відео та аудіо), проте поступово переходить до інтеграції в навчальний процес таких інтерактивних веб-технологій, як електронні застосунки та віртуальні навчальні середовища. Це дає змогу збільшити частку вмотивованої самостійної навчальної діяльності студентів, надаючи їм можливість дотримуватись гнучкого графіка роботи; розвантажити викладача, пришвидшити процес оцінювання та урізноманітнити навчальні завдання. Проте, використовуючи лише зазначені вище інформаційно-комунікаційні технології, викладач не може розвивати у студентів т. зв. мисленнєві вміння вищого порядку, до яких належать аналіз, оцінювання та синтез. У контексті викладання іноземної мови на немовних факультетах ЗВО відсутність відповідних умінь призводить у найкращому випадку до репродуктивного характеру мовлення. Тому доцільно відбирати такі методи і засоби навчання (зокрема, електронні), що сприятимуть розвитку мислення студентів.

Веб-квести вважаються електронними проектами, в яких студентам необхідно вирішити проблемне завдання, використовуючи ресурси Інтернету. Вони мають стандартну структуру, що включає: вступ, завдання, процес і ресурси, оцінювання та висновки. Веб-квести можуть бути індивідуальними і груповими, короткостроковими та довгостроковими. Залежно від проблеми, яку студенти мають вирішити, вони розподіляються на 12 різновидів, серед яких – переказові, компілятивні, загадкові, журналістські, планувальні, творчі, з побудови консенсусу, переконуючі, самопізнавальні, аналітичні, оцінні та наукові. Виконуючи веб-квести, студенти можуть використовувати як матеріали підручника, так і відповідні тематичні електронні медіафайли, а також інтерактивні вправи, що пропонуються в електронних застосунках. Одержані результати можуть бути представлені, наприклад, у вигляді усної презентації чи письмового звіту. Включення до веб-квестів оцінної рубрики розвиває у студентів вміння самооцінювання.

Ключові слова: веб-квест, навчання іноземної мови, мисленнєві вміння вищого порядку, комунікативна компетентність, уміння вчитись.

Informatization of Ukrainian education is one of the key educational legislation requirements. It contributed to the formation of the correspondent tendency that primarily manifested itself in using media files, like texts, graphics, videos and audios at lessons. But gradually teachers and students passed to using such interactive information and communication technologies as web-applications and virtual learning environments. This allowed to increase the ratio of students' independent work giving them an opportunity of flexible scheduling, to unload teachers, to rationalize the evaluation process, and to increase the variety of instructional activities. In the same time, it is impossible for a teacher to develop students' higher order thinking skills (such as analysis, synthesis and evaluation) by means of the ICTs mentioned above. In the context of teaching foreign languages at non-language faculties of higher educational institutions the lack of correspondent skills leads at best to the reproductive nature of students' speech. Thus, it is expedient to select such methods and means of instruction (and electronic in particular) that would contribute to their thinking skills development.

Web-Quests are viewed as electronic projects in which students have to solve a problem task using the Internet resources. They have a standard structure that includes: the introduction, task, process and resources, evaluation and conclusion. Web-Quests can be individual and group-mode, short-term and long-term. Depending on the problem that requires solving, they are distributed into 12 types including: retelling, compilation, mystery, journalistic, design, consensus building, creative task, persuasion, self-knowledge, analytical, evaluation and scientific. By doing Web-Quests students can use both – textbook materials and correspondent topical media files, as well as interactive exercises suggested in web-applications. The results obtained can be presented, for instance, as an oral presentation or a written report. The inclusion of the Evaluation Rubric into Web-Quests develops students' self-assessment skills what is an additional benefit. **Key words:** Web-Quest, teaching foreign language, higher order thinking skills, communicative competence, ability to learn.

УДК 811.111(075.8)
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2020-20-2-24>

Рибак Т.М.,
викладач іноземної мови
Житомирського агротехнічного коледжу
Мороз М.В.,
старший викладач
Житомирського національного
агроєкологічного університету
Кирдан Т.В.,
викладач
Житомирського агротехнічного коледжу

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) є брендом сучасної освіти, а отже, й однією з пріоритетних тенденцій розвитку середньої та вищої вітчизняної школи. У контексті професійної підготовки фахівців різних напрямів використання електронних засобів навчання дає змогу урізноманітнити навчальні завдання, збільшити частку вмотивованої самостійної навчаль-

ної діяльності студентів, надаючи їм можливість дотримуватись гнучкого графіка у її виконанні; розвантажити викладача, пришвидшити процес оцінювання тощо. Зазначені переваги є актуальними й у навчанні майбутніх фахівців іноземної мови. Наприклад, використання веб-застосунків дає можливість вирішувати низку питань, пов'язаних із розвитком у студентів іншомовної комунікативної компетентності, що, згідно з Програмою

з англійської мови для професійного спілкування [1, с. 9–11], є провідною освітньою метою. До таких програм, наприклад, належать: Anki, VocApps, Memrise, Voxopop, LearningApps, Audacity та інші, доступні для розвитку мовленнєвих умінь і мовних навичок студентів в аудиторному (мобільному) та самостійному режимі. Значну користь у навчанні іноземних мов має й застосування віртуальних навчальних середовищ (зокрема, Edmodo, Canvas, Moodle тощо), які створюють умови для налагодження взаємодії викладача та студентів і таким чином дають змогу привчити останніх до роботи у віртуальному режимі.

Водночас, аналізуючи типи вправ, що можуть створюватись викладачами та виконуватися студентами у віртуальних навчальних середовищах або засобами використання веб-застосунків, можна зробити висновок, що більшість із них призначені для розвитку т. зв. мисленнєвих умінь нижчого порядку (LOTS, low order thinking skills) [2]. За Таксономією навчальних цілей Б. Блума, до останніх належать: запам'ятовування, розуміння і застосування. Проте уміння аналізувати та синтезувати інформацію, а також створювати власні мовленнєві продукти з використанням іноземної мови (що належать до вмінь вищого порядку чи HOTS, higher order thinking skills) залишаються без уваги. Це перешкоджає виконанню вимог Програми щодо розвитку в студентів іншомовної комунікативної компетентності та вміння вчитись [1, с. 9–10], адже ні аналітичне читання чи аудіювання з повним розумінням тексту, ані усне/писемне ділове чи академічне мовлення не відбуваються без участі таких умінь. Тому відповідні об'єктивні потреби сучасної освіти мають бути відображені й у відборі електронних засобів навчання. У цьому контексті доцільним доповненням до веб-застосунків і віртуальних навчальних середовищ є веб-квести.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика використання веб-квестів як засобів навчання досліджувалась такими вченими, як: Б. Додж [3], Т. Марч [4], А. Пінантоан [5], Р. Годвін-Джонс [6], Л. Романов [7], Я. Биховський [8], О. Ільченко [9], Л. Желізняк [10] та ін. Питаннями використання веб-квестів у вищій освіті займались: Т. Герлянд, Н. Кулалаєва, Т. Пашенко, Г. Романова, Л. Романов [11], І. Сокол [12], О. Фомічова [13], М. Кадемія [14], Н. Кононець [15] та І. Меленець [16]. У контексті вивчення іноземної мови веб-квести розглядалися такими дослідниками, як: Т. Жиденко, А. Жиденко [17], О. Олійніченко [18] та інші. У ході аналізу електронних ресурсів було виявлено зібрання готових веб-квестів, призначених для навчання іноземної мови учнів і студентів ЗВО [19–20].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас у ході проведе-

ного аналізу вказаних вище електронних ресурсів нами не було виявлено веб-квестів, що могли б бути використані для навчання іноземної мови студентів спеціальності «Агрономія», що є цільовою групою в нашому дослідженні.

Метою статті є висвітлення особливостей створення та можливостей використання веб-квестів у навчанні іноземної мови студентів 3 курсу бакалаврату спеціальності «Агрономія».

Виклад основного матеріалу. Веб-квест, як метод і засіб навчання, був розроблений доктором Б. Доджем [3] та Т. Марчем [4] за підтримки колективу Центру освітніх технологій об'єднаного шкільного округу Сан Дієго та учасників консорціуму «Навчи вчителя» [5]. Б. Додж визначив його як: «дослідницьке завдання, в якому деяка чи вся інформація, з якою працюють ті, хто навчаються, надходить із ресурсів Інтернету, і може бути доповнена відеоконференціями» [3]. На думку Т. Жиденко та А. Жиденко, веб-квест – це вид інтернет-проєкту, що дає можливість ефективно використовувати інформацію, знайдену в мережі [17, с. 42].

Веб-квести мають стандартну *структуру*, до якої входять: вступ, завдання, процес і ресурси, оцінювання та висновки [21]. Як вважає Я. Биховський, до змістового наповнення вказаних компонентів висувуються такі вимоги:

1) вступ має містити чіткий опис ролей учасників, сценарій квесту, його загальний огляд або попередній план роботи;

2) центральне завдання має бути зрозумілим, цікавим і посильним. Кінцевий результат самостійної роботи студентів має бути чітко визначеним;

3) список інформаційних ресурсів має бути повним і може бути запропонований в електронному (наприклад, у вигляді посилань на вебсайти чи сторінки, на компакт-дисках, відео чи аудіоносіях) чи паперовому вигляді. Весь список має бути анотованим;

4) опис процедури роботи подається поетапно (чи покроково) окремо для кожного учасника веб-квесту, якщо він груповий;

5) керівництво щодо організації та представлення результатів роботи має містити інформацію щодо строків, загальної концепції, особливостей використання електронних джерел інформації, полегшення можливих труднощів (наприклад, засобами демонстрації зразків і моделей);

6) у висновку має підсумовуватись досвід, одержаний студентами внаслідок самостійної роботи над веб-квестом. Корисними є додаткові чи риторичні запитання, що стимулювали б їхню подальшу активність [8].

Веб-квести поділяються на *12 різновидів*: переказові (retelling tasks), компілятивні (compilation tasks), загадкові (mystery tasks), журналістські (journalistic tasks), планувальні (design tasks),

Table 1

Criteria	Excellent	Good	Satisfactory	Bad
Presentation content (40 points)	There are 3 reasonable ideas (34–40).	There are 2 reasonable ideas (28–33).	There is 1 reasonable idea (22–27).	There are no reasonable ideas (0–21).
Presentation structure (30 points)	There are 6 slides (28–30).	There are 4–5 slides (23–27).	There are 2–3 slides (19–22).	There is 0 or 1 slide (0–18).
Language accuracy (30 points)	There is no or 1–2 minor mistakes (28–30).	There are 3–4 language mistakes (23–27).	There are 5–6 language mistakes (19–22).	There are plenty of mistakes (0–18).
TOTAL	90–100	74–87	61–71	0–57

творчі (creative product tasks), з побудови консенсусу (consensus building tasks), переконуючі (persuasion tasks), самопізнавальні (self-knowledge tasks), аналітичні (analytical tasks), оцінні (judgment tasks) та наукові (scientific tasks) [22].

Враховуючи описані особливості веб-квестів та вимоги щодо їх розробки, нами було створено власний веб-квест, спрямований на поглиблення знань, мовленнєвих і мисленнєвих умінь студентів 3 курсу спеціальності «Агрономія» за темою “The Branches of Agriculture” (згідно з [23]).

Introduction. Imagine that you have been suggested a position of a land planner among other candidates. To choose the best candidate the employer suggested you to raise the effectiveness of land plot planning. You will have to decide what exactly will be on every part of it. To do this you will have to consider different branches of agriculture, to learn the demands for every option, to compare them with the peculiarities of the territory and to present your plan. The best plan presentation will provide the job to the candidate.

Task. You have to raise the effectiveness of the land plot planning (see the photo below). There is a small forest in the west, an old garden in the east, a road and a field in the center.

Process and resources

1. Read the texts concerning the branches of agriculture (Textbook: Lesson 2 “The Branches of Agriculture”, an Internet resource: “Branches of Agriculture”, URL: <https://advanceagriclasses.com/branches-of-agriculture/>).

2. Choose 3 options that could raise the effectiveness of the land plan.

3. Redraw the following land plan and add these 3 new options. Take its photo.

4. Consider all advantages of the new plan. Formulate minimum 3 of them.

5. For the next session prepare a computer presentation of a new land plan consisting of 6 slides: the title page, the primary plan picture, the improved plan picture, its 3 advantages (on separate slides).

You can use the following *model* for your oral presentations:

Slide 1. Let me present my improved land plot plan to you.

Slide 2. As you can see in the picture, the primary land plot plan included a small forest, a road, a field and a small old garden.

Slide 3. In the new plan you can see that there is also ___ in the west, ___ in the east and ___ in the center.

Slides 4–6. ___ in the west will allow villagers to ___ (etc.).

Evaluation. Evaluation Rubric (Table 1)

Conclusion. By completing this Web-Quest, you will be able to use the vocabulary concerning the branches of agriculture in context and to create and present a draft of a land plot plan. By using the Evaluation Rubric, you will also be able to analyze different land plans and to assess your own presentation objectively.

Висновки. Використання веб-квестів у підготовці майбутніх фахівців сприяє розвитку в них мовленнєвих і мисленнєвих умінь, підвищує рівень їхньої навчальної самостійності, привчаючи до роботи у віртуальному режимі, а також надає навчальному процесу практико-орієнтованого характеру. Тому доцільним є їх комплексне та систематичне використання у навчанні іноземної мови студентів спеціальності «Агрономія».

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Програма з англійської мови для професійного спілкування/Г.Є. Бакаєватаін. Київ: Ленвіт, 2005. 119 с.
2. Bloom's Taxonomy For The Adult ESL Teacher: What Is It And How Does It Apply To My Classroom? URL: <https://everydayesl.com/blog/blooms-taxonomy-for-the-adult-esl-classroom> (дата звернення: 16.12.2019).
3. Dodge B. Some thoughts about Web-Quests. URL: http://webquest.org/sdsu/about_webquests.html (дата звернення: 17.12.2019).
4. March T. Why Web-Quests? An introduction. URL: <https://web.archive.org/web/20050214085350/https://www.ozline.com/webquests/intro.html> (дата звернення: 18.12.2019).
5. Pinantoan A. Web-Quests – an introductory guide and resources. URL: <https://www.opencolleges.edu.au/informed/teacher-resources/webquests/> (дата звернення: 11.12.2019).
6. Godwin-Jones R. Language in action: from Web-Quests to virtual realities. *Language Learning & Technology*. Маноя, 2004. 8(3). Р. 9–14.
7. Романов Л. Застосування веб-квестів у професійно-технічних навчальних закладах. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Серія: Професійна педагогіка*. Київ, 2015. Вип. 10. С. 97–103.
8. Быховский Я.С. Образовательные веб-квесты. URL: <http://ito.edu.ru/1999/III/1/30015.html> (дата звернення: 9.12.2019).
9. Ільченко О.В. Використання веб-квестів у навчально-виховному процесі. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/proftech/32834/ (дата звернення: 16.12.2019).
10. Желізняк Л.Д. Технологія «Веб-квест» на уроках інформатики. URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/30734/ (дата звернення: 18.12.2019).
11. Герлянд Т.М., Кулалаєва Н.В., Пащенко Т.М., Романова Г.М., Романов Л.А. Вебквест у професійному навчанні : методичні рекомендації. / за заг. ред. Т.М. Герлянд. Київ : ІПТО НАПН України, 2016. 141 с.
12. Сокол І.М. Класифікація квестів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2014. Вип. 36 (89). С. 369–374.
13. Фомічова О.В. Веб-квести як засіб формування готовності до інноваційної діяльності студентів у вищій школі. *ScienceRise. Pedagogical Education*. Харків, 2016. № 10. С. 31–34.
14. Кадемія М.Ю. Активізація пізнавальної діяльності студентів на основі використання веб-квестів. URL: http://ito.vspu.net/SAIT/inst_kaf/kafedru/matem_fizuka_tex_osv/www/intel/files/web_projects/web_quest.htm (дата звернення: 12.12.2019).
15. Кононець Н. Технологія веб-квест у контексті ресурсно-орієнтованого навчання студентів. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vpm/2012_10/Konon.pdf (дата звернення: 12.12.2019).
16. Меленець І.О. Технологія Веб-квест у методичному арсеналі сучасного викладача : методична розробка. Коростишів, 2017. 47 с.
17. Жиденко Т.Ф., Жиденко А.І. Використання веб-квестів для навчання іноземної мови у вищих військових навчальних закладах. *Вісник Національного університету оборони України*. Київ, 2013. Вип.4 (35). С. 41–45.
18. Олійниченко О. Особливості використання веб-квест-технології у викладанні англійської мови для спеціальних цілей. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. Одеса, 2019. Вип. 175. С. 889–893.
19. English Language Art Web-Quests. URL: https://www.teach-nology.com/teachers/lesson_plans/computing/web_quests/language/ (дата звернення: 16.12.2019).
20. English Language Arts. College. URL: <http://zunal.com/xbrowse.php?Curriculum=103&GradeLevel=105&Page=1> (дата звернення: 15.12.2019).
21. Dodge B. Web-Quest: A strategy for scaffolding higher-level learning. Presented at the National Educational Computing Conference, San Diego, June 22–24, 1998. URL: <http://webquest.sdsu.edu/necc98.htm> (дата звернення: 11.12.2019).
22. Dodge B. Web-Quest Taskonomy: A Taxonomy of Tasks. URL: <http://webquest.org/sdsu/taskonomy.html> (дата звернення: 16.12.2019).
23. Кондратюк С.Ю., Муляр О.Д., Рибак Т.М., Журавель С.В., Трухній Л.М. Англійська мова : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 136 с.